

XII. BILTZARRAREN HASIERAKO AGERIZKO BILKURA

1992.eko irailaren 21ean, arratsaldeko 6etan, Maule-Lextarreko Udaletxean bildu dira: J. Haritschelhar euskaltzainburua, J.M. Lekuona buruordea, J.A. Arana Martija diruzaina, P. Altuna, M. Azkarate, P. Charritton, J.L. Davant, X. Diharce, A. Irigoien, E. Knörr, E. Larre, B. Oihartzabal eta Tx. Peillen euskaltzainak; R. Badiola, J. Casenave, R. Idiart, J. Kortazar, J.L. Lizundia, R.M. Pagola, P. Urkizu eta J.J. Zearreta urgazleak.

Bertan dira baita ere jende andana baten artean Biltzarreko zenbait partaide.

Mahaipuruan eseri dira: Jean Lougarot Maule-Lextarreko jaun mera, J. Haritschelhar euskaltzainburua eta J.M. Lekuona buruordea. Lehen iladan beste Herri Aginte ordezkari hauek: Beñat Lassalle Donapaleuko mera, M.ª Karmen Garmendia Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako idazkari nagusia, Tomas Uribeetxebarria Bizkaiko Kultura Saileko Foru diputatua eta José Luis Mendoza, José María Rodríguez Otxoa Nafarroako Hizkuntza Politikarako zuzendari nagusiaren ordezkari.

Jean Lougarot hiriko auzapezak ongi-etorria egiten du frantsesez eta euskaraz, zuberotar euskalkian. Oihenart hiriko semea goraiatzatzen du historiagile, legegizon, herrigizon, idazle, poeta eta paramiologile zela azpimarratuz. Euskal Herriaren nortasuna goraki adierazi zuela eta europearra zela “avant la lettre” dio. Bukatukeran, J. Haritschelhar eta Tx. Peilleni hiriko domina ematen die.

Ondoren, J. Haritschelhar euskaltzainburuak ematen du bere hitzaldia. Adierazten du azken urteotan gizon bat ohoretzen duela Euskaltzaindiak, hala nola 1990ean Larramendi Urtea izendatu zuela, 1991ean L.L. Bonaparte printzearen Urtea eta 1992an Oihenart Urtea. Bestalde nola zortzi unibertsitatetako ikerlek, hots, Paris, Nanterre, Toulouse, Bordele, Pau, Euskal Herriko, Deustu eta Madrilgo UNEDekoek. Azaltzen du nola Biltzar honen hasieran egoteko azken ordurarte etortzekoa zela F. Bayrou Pirineo Atlantikako Kontseilu Orokorraren presidentea, baina bezperako erreferenduma dela eta UDFko idazkari nagusia delarik, Parisen gelditu beharra izan duela, nahiz eta hemen izpirituz egon eta baita Euskaltzaindia Pauen Kontseilu Orokorrean hartzeko asmoa duen, Akademiaren nortasuna aitortuz. Azaltzen du Pabeko prefeta eta Oloroe eta Baionako suprefetak ezin dutela agertu, hauteskunde aurreko lege erreserban daudelako. F. Dubosq Zuberoako Sindikataren burua ere ez, bozetan senatore aurkezten delako. Beste Iparraldeko zenbait agintariren aipamena egiten du. Jose Antonio Ardanza Eusko Jaurlaritzako lehendakariaren telegrama irakurtzen du jarraian eta Pedro Ramos eta M.ª Jesús Aranburu Araba eta Gipuzkoako kultura diputatuen ezin etorria. Aitortzen du bereziki Lougarot auzapezaren harrera. Azkenik Euskaltzaindia zer den azaltzen du, nola 1918an Araba, Bizkaia, Gipuzkoa eta

Nafarroako diputazioek sortu zuten, nola 1976an Espainiak Erret Dekretu bidez ofizialtasuna eman zion eta Iparralderako Paristik etorriko den esperantza. Euskararen standarizazioaz zer lan egiten ari den orokorki eta baita ere batzordeen bidez programa nagusiak zehazten ditu bilduen jakingarri, hots. hiztegi gintzan, OEH; dialektologian, EHHA; gramatikan, onomastikan eta literaturan.

Eta honela Oihenarten IV. mendeurrenkari, XII. Biltzarraren hasiera emanez, amaitzen da agerizko bilkura hau.

Jean Haritschelhar
euskaltzainburua

Jose Luis Lizundia
idazkariordea